

SİNEMA ESERİ YAPIMCILARI MESLEK BİRLİĞİ

DİJİTAL DEVRİM VE SANAL KOPYA BEDELİ

Sinema çeşitli zorlu aşamalardan geçerek bugünlere geldi. Sessiz sinema dönemi geçmişte kaldı, renkli sinemaya geçildi. Başlarda kriz yaşansa da televizyon, sonrasında da video ve DVD dönemlerinde sinema hep var oldu. Yaşamakta olduğumuz ve dijital devrim olarak adlandırılan bu son dönem ise sinema için zorlu ve fırsatlarla dolu yeni bir çağın başlangıcına işaret ediyor.

Dijital Sinema dağıtım maliyetlerini azaltan ve böylece dolaşımın önündeki engelleri kaldırarak sinema gösterimine esneklik ve çeşitlilik sağlayan birçok imkân barındırıyor.

Dijital dönüşümün sağlıklı yürütülmesi ve potansiyel kazanımlarını elde edebilmesi için içeriğin dijitalleşmesi ile birlikte sinema salonlarının da dijital projeksiyon sistemlerine kavuşması gerekiyor.

Dijital devrim kendi içinde iki paradoks barındırıyor:

- 35 mm. kopya gösteren sinemalar için dijital projeksiyon cihazları ciddi yatırımlar gerektiriyor, ancak bu dönüşümden gerçek anlamda ekonomik fayda sağlayanlar sinema sahipleri değil dağıtımıcılar oluyor.
- Dijital projeksiyona dönüşüm maliyetleri sinema zincirleri ve multiplex denilen çok salonlu sinemalar için ekonomik anlamda imkan dahilindeyken küçük ve bağımsız sinemalar için olanaklı görünmüyor.

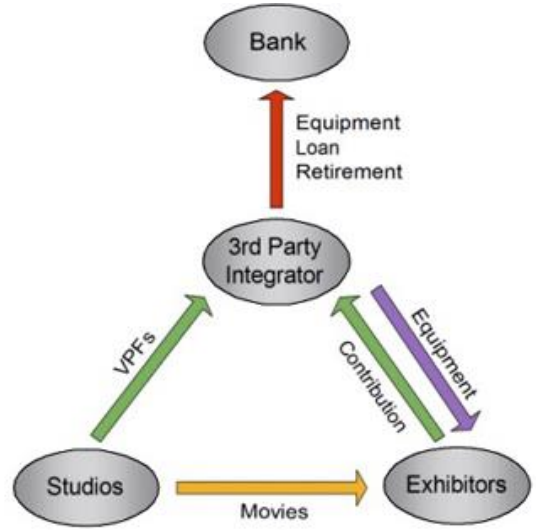
Bu iki paradokstan ilkinin çözebilmek için Amerikan stüdyoları **Sanal Kopya Bedeli (VPF)** olarak adlandırılan bir modeli uygulamaya başladı. VPF uygulaması maliyet ve faydanın nasıl paylaşılacağını gözeterek bir integrator (aracı finansör ve teknik uygulayıcı) aracılığıyla oluşturulan işletme modelini tanımlıyor.

Finansör /uygulayıcı dağıtımıcının dijital dağıtımdan oluşan ekonomik kazancının bir kısmını VPF bedeli olarak dağıtımıcıdan toplayarak yaptığı teknik donanım yatırımına finansal destek elde ediyor.

Bu modelde dağıtımçı vizyona girdiği filmler için salon başına ve belli bir yıl süresince belirlenmiş VPF bedelini çeşitli modeller çerçevesinde integratör'e ödüyor.

VPF sistemi vizyona sürekli yeni filmlerin girmesi üzerine kurulu olduğundan çok salonlu ve ticari filmler gösteren sinemalara (multiplex) kolayca adapte olurken, bağımsız filmleri veya Hollywood filmleri dışında filmler gösteren az salonlu sinemalar için uygulamada sorunları olan bir model.

Dolayısıyla iki paradokstan ilkinin VPF uygulaması ile gidermek mümkün görünürken, ikinci paradoksu ortadan kaldırmak için başta Avrupa'da olmak üzere birçok ülkede doğrudan ve dolaylı devlet destekleri yürürlüğe girmiş durumda.

SİNEMA ESERİ YAPIMCILARI MESLEK BİRLİĞİ

AVRUPA'DA SİNEMANIN DİJİTALLEŞMESİ ve VPF UYGULAMALARI

Avrupa'da dijitalleşme oranı ülkeden ülkeye ve sektörün büyüklüğüne göre farklılıklar göstermektedir. (EK1)

Sinema sektörü gelişmiş ülkelerde dijitalleşme integratörlerin oluşturduğu VPF sistemiyle başlatıldı. Ancak, örneğin Baltık ülkeleri gibi, daha küçük pazara sahip ülkeler bu yatırımcı integratör şirketlerin ilgisini çekmeyince çeşitli alternatif çözüm modelleri keşfedildi: Bazı ülkeler – İskandinav ülkeleri, Almanya, Macaristan, Polonya, Çek Cum, İrlanda ve Fransa – ulusal destek fonları oluşturdu. İtalya vergi indirimine dayanan bir sistem oluşturdu. Hollanda ve İngiltere'de sinemaları bir araya getirip dijitalleşmeyi başlatan finansal gruplar ortaya çıktı. Avrupa düzeyinde Media Fonu ile işbirliği içinde faaliyet gösteren Avrupa Cinemas, Avrupa Bölgesel Kalkınma Fonu, Avrupa Yatırım Bankası (EIB) gibi oluşumlar da sinemaların dijitalleşmesi için destek ve yardımda bulundular.

Bugün Avrupa'da VPF bedelleri 350 Euro - 650 Euro arasında değişiyor. Integratör şirketlerin (dijital ekipman yatırımlarını finanse eden şirketler) devreye girmesiyle tüm kıtada yaklaşık 15.000 salon dijital ekipmana kavuştu. Bu sisteme erken adapte olan bazı ülkelerde (Norveç) finansman tamamlandı ve VPF ödemeleri sona erdi. Birçok ülkede ise 2015 - 2016'da VPF ödemesi sona erecek ve büyük ihtimalle bir ikinci VPF dalgası da olmayacak.

DİJİTALLEŞME İLE İLGİLİ DESTEKLEME MODELLERİ ve VPF UYGULAMALARI

Tüm dünyada sinemaların dijitalleşmesi 4 ana finansman kaynağı yardımıyla yapılmaktadır.

1. Integratör / Bankalar ve dijital projeksiyon makinası üreten şirketler ile birlikte çalışan ve yaptıkları yatırımların geri dönüşünü VPF ödemeleri üzerinden elde eden şirketler (Sony, Ymagis, Odeon vb.)
2. Sinema salonu sahipleri / Sinema salonu sahipleri leasing ödemesi ile veya doğrudan yatırımla dijital yatırım yapmaktadır.
3. Dağıtımçılar / Dağıtımçılar vizyona giren filmleri için VPF ödemesi yaparak dijitalleşme finansmanına katkıda bulunmaktadır.
4. Kamu Fonları / Kamu fonları uluslar üstü (supra national) bazı fonlar ve destekler (Europa Cinemas, Media, EFDN), ulusal fonlar (CNC, FFA, Swedish Film Institute) gibi olabildiği gibi Vergi indirimi (İtalya) gibi kamusal kaynaklarla finanse edilmektedir.

Bu raporda bazı ülkelerin bu konudaki destek modelleri ve VPF uygulamaları fikir vermesi açısından bir araya getirilmiştir.

FRANSA

Fransa'daki sinema kurumu CNC şu anda Fransa'daki sinemaların dijitalleşmesi ile ilgili üç ayrı yöntem uyguluyor:

- Doğrudan Destek
- Dolaylı Destek
- Seçici destek

Doğrudan destek yoluyla 1-3 salonu olan dijital sinemaların dijital yatırımlarının %75'i destekleniyor. 2013 yılında 372 sinema (538 salon) için toplam 23,3 milyon Euro destek verilmiş.

SİNEMA ESERİ YAPIMCILARI MESLEK BİRLİĞİ

Dolaylı destek Kùltür Bakanlığı ve Ekonomi Bakanlığı işbirliği ile uygulanıyor. Bu destek türünde sinemalarına yatırım yapmak isteyenlere banka kredi finansmanı konusunda yardım sağlanıyor. Bu iki bakanlığın kurduğu finansal aracı olan IFIC bankası kredilerinin %50'sini garantör olarak imzalıyor. Seçici destek ise mevcutta var olan sinemaların modernizasyonu fonunun dijital ekipman alınması için kullandırılması şeklinde uygulanıyor.

ALMANYA

Toplam dijital salon sayısı: 4170

2013 sonu itibariyle dijital salon oranı: %90

Almanya'da üç ayrı VPF modeli uygulanıyor:

1- Klasik VPF (multiplex salonlar için)

2- VPF Hub (küçük ve bağımsız dağıtımıcılar tarafından oluşturulmuş bir model. İtalya'da olduğu gibi haftalara göre azalan tutarlarda ödemelerle yürütülüyor.)

3- Kamu desteği (FFA) modeli.

FFA desteği kapsamında salon başına 13.000 Euro destek sağlanıyor. Buna karşılık FFA'e 500 Euro VPF bedeli ödeniyor (yada gelen seyirci başına 1 Euro). FFA desteği özellikle kırsal kesimde yer alan bağımsız sinemalar için geçerli. Sinemaların bu destekten yararlanabilmesi için yıllık minimum 8000 adet seyircisi olması gerekiyor.

Ayrıca bölgesel fonlardan Bavarian Film Fonu da bağımsız sinema salonlarının dijital yatırımlarına destek olacak bir fon oluşturmuş durumda.

İTALYA

Toplam dijital salon sayısı: 3021

2013 sonu itibariyle dijital salon oranı: %75

Özellikle küçük ve bağımsız salonlar için merkezi ve bölgesel destek mekanizmaları mevcut. Dağıtımıcılar ve sinema salonu sahipleri meslek birlikleri arasında imzalanan anlaşmayla dağıtımıcıların sinemaların dönüşümüne yapacakları katkı belirlenmiş oldu.

Salon başına maliyet ortalama 55.000 Euro olurken İtalya'daki VPF ödemesi modeli aşamalı ödemeye dayalı:

- Vizyona girme aşamasında 480 Euro (min. 2 hafta gösterim şartı)

- Vizyona girdiği haftadan itibaren 4 hafta boyunca 240 Euro (min. 1 hafta gösterim şartı). Film eğer seans bölünerek oynatılıyorsa bunun yarısı ödeniyor.

- Vizyona girdiği haftadan itibaren 4 hafta boyunca 120 Euro (min 1 hafta sonu, toplam 4 günden az gösterim için)

- Filmler 5. gösterim haftası itibariyle VPF ödemiyor.

HOLLANDA

2013 sonu itibariyle dijital salon oranı: %100

Dağıtımıcılar ve sinema salonu sahipleri meslek birlikleri bir araya gelerek Cinema Digitaal adlı bir finansal yapı oluşturdular. Cinema Digitaal bankalarının da yardımıyla daha ekonomik bir şekilde ekipman alımını sağladı.

Dijitalleşme için gerekli toplam 37 milyon Euro'nun (28 milyon Euro ekipman için, 9 milyon Euro ise finansal ve yönetim giderleri için)

- 24.5 Milyon Euro'su dağıtımıcılardan

- 7.5 milyon Euro'su sinema sahipleri tarafından

- 5 Milyon Euro'su ise doğrudan devlet desteği olarak sağlandı.

SİNEMA ESERİ YAPIMCILARI MESLEK BİRLİĞİ

2012 yılı itibariyle Hollanda'daki tüm sinemalar dijitale dönüştürüldü ve 2016 yılı sonunda tüm yatırımların karşılığı ödenmiş olacak ve VPF ödemesi sona erecek.

AVUSTURYA

2013 sonu itibariyle dijital salon oranı: %98

Multiplex'lerin ağırlıkta olduğu Avusturya'da bu salonların tamamı integratör şirketlerin yardımıyla 2012 yılında anlaşma sağlanarak dijitale dönüştürülmüş bulunuyor. Bu sistemin dışında kalan yaklaşık 150 sinemada ise alternatif bir model uygulanıyor. Avusturya Kültür Bakanlığı salon başına 5000 Euro'luk bir destek sağlıyor. (Arthouse sinemalar için artı bir bonus destek de sağlanıyor)

VPF modeli dağıtımçı ve sinema sahipleri meslek birlikleri tarafından yürütülüyor. VPF ödeme süresi ise maksimum 7 yıl olarak belirlenmiş durumda. Sinema sahipleri dönüşüm maliyetinin %25'ini üstlenirken dağıtımçılar ise seyirci başına 1 Euro VPF ödüyorlar (toplamda 500 Euro'yu geçmeyecek şekilde).

İNGİLTERE

2013 sonu itibariyle dijital salon oranı: %100

İngiltere'de dijitalleşme kamu desteği olmadan yapıldı. 4 ayrı integratör (Sony, DCinex, Arts Alliance ve Odeon) kendi VPF modellerini uygulayarak tüm sinemaları dijital ekipman dönüşümünü sağladılar.

NORVEÇ

2013 sonu itibariyle dijital salon oranı: %100

Norveç'de yetkili kurum Film / Kino 2011 Temmuz ayı itibariyle tüm dağıtımçı ve sinema sahipleriyle anlaşma imzalanarak sinemaların tamamını dijitale dönüştürdü.

Film & Kino bu operasyon için yaklaşık 13 milyon Euro kaynak ayırdı.

Norveç'de dağıtımçılar toplam 90 gösterim için sabit bir bedel ödüyorlar. Sonrasındaki gösterimler için bir VPF ödemesi yok.

BELÇİKA

2013 sonu itibariyle dijital salon oranı: %99

Wallonya ve Flaman bölgelerinin az salonlu bağımsız sinemalar için destek fonları mevcut.

DANİMARKA

2013 sonu itibariyle dijital salon oranı: %99

Her sinema salonu için geçerli olan ve salon başına 26.000 Euro tutarında merkezi ve yerel kaynaklardan oluşturulmuş bir kamu desteği bulunuyor.

FİNLANDİYA

2013 sonu itibariyle dijital salon oranı: %100

Finlandiya Film Fonu'nun piyango dairesi tarafından sağlanan ve Kültür Bakanlığı tarafından temin edilen bir fonu var. Ayrıca bir VPF modeli de var.

LÜKSEMBURG

2013 sonu itibariyle dijital salon oranı: %100

Integratör (Ymagis) aracılığıyla tüm dijitalleşme tamamlandı ve VPF sistemi uygulanıyor.

SİNEMA ESERİ YAPIMCILARI MESLEK BİRLİĞİ

RUSYA

Dijitalleşme daha çok özel yatırımlar yoluyla ilerliyor. VPF uygulaması 2012 yılı Temmuz ayında başladı.

İSPANYA

2013 sonu itibariyle dijital salon oranı: %70

Dijital dönüşüm ile ilgili ulusal bir planlama veya tahsis edilmiş bir kamu fonu bulunmuyor. Dolayısıyla sinema sahipleri kendi yatırımlarıyla dijital ekipmanları satın alıyorlar. (Bunun nedenleri arasında İspanya'daki ekonomik darboğaz gösteriliyor. Bu yüzden İspanya diğer AB ülkelerine göre daha az sayıda dijital sinemaya sahip ve dönüşüm hızı da oldukça yavaş seyrediyor)

İSVEÇ

2013 sonu itibariyle dijital salon oranı: %91

2011 yılının sonunda hükümet üç yıllık plan dahilinde yıllık 7 milyon Euro'luk bir destek paketi açıkladı. İsveç Film Enstitüsü tarafından sağlanan bu finansman ile ekipman yatırımlarının üçte birinin karşılanması hedeflendi. Kalan kısım ise öz kaynak yatırımı ve bölgesel yatırımlar yardımıyla finanse edilmektedir. Büyük salon sahipleri ise Hollywood stüdyoları ile doğrudan pazarlık ile VPF modeli oluşturdular.

İSVİÇRE

Özkaynak yatırımı en yaygın finansman mekanizması. İsviçre Kültürel Faaliyetler Ofisi farklı içerikleri sunan sinemaların dijitalleşmesine katkı sunmaktadır. Ayrıca dağıtımıcılar ve sinema sahiplerinin birlikte oluşturdukları bir şemsiye organizasyonu (Pro Cinema) var, Kamu Fonları (piyango gelirlerinden) özellikle kırsal kesimdeki salonları desteklemektedir.

SİNEMA ESERİ YAPIMCILARI MESLEK BİRLİĞİ

TÜRKİYE'DEKİ SİNAMA SALON DAĞILIMI VE DİJİTALLEŞME

2014 - Mayıs itibarıyla Türkiye'de

Sinema Sayısı:	423 adet
Perde Sayısı:	2.134 adet
Seyirci Kapasitesi:	261.341 kişi
DCP'li Salon Yüzdesi:	65%
Tek Salonlu Sinema Sayısı:	84 adet
2 Salonlu Sinema Sayısı:	39 adet
3 Salonlu Sinema Sayısı:	41 adet
1-3 Salon Arasına Sahip Sinema Sayısı Yüzdesi:	39%
On Salon Üstü Sinema Sayısı:	43 adet
DCP'si Olmayan Sinema Sayısı:	164 adet
DCP'si Olmayan Sinema Yüzdesi:	39%
Grup Sinemaları Toplam Sayısı:	165 adet
Grup Sinemaları Yüzdesi:	39%
Grup Sinemaları Toplam Salon Sayısı:	1.268 adet
Grup Sinemaları Salonları Yüzdesi:	59%
Grup Sinemaları Seyirci Kapasitesi:	166.174 kişi
Grup Sinemaları Seyirci Kapasitesi Yüzdesi:	64%
Grup Sinemaları DCP'li Salon Sayısı:	1.058 adet
Grup Sinemaları DCP'li Salon Yüzdesi:	83%
Bağımsız Sinemalar Sayısı:	260 adet
Bağımsız Sinemalar Yüzdesi:	61%
Bağımsız Sinemalar Salon Sayısı:	866 adet
Bağımsız Sinemalar Salon Yüzdesi:	41%
Bağımsız Sinemalar Seyirci Kapasitesi:	95.167 kişi
Bağımsız Sinemalar Seyirci Kapasitesi Yüzdesi:	36%
Bağımsız Sinemalar DCP'li Salon Sayısı:	326 adet
Bağımsız Sinemalar DCP'li Salon Yüzdesi:	38%

En büyük ilk altı sinema grubu:

1. MARS GRUBU: 68 sinema, 602 salon, 585 dijital salon (%97 dijitalleşme oranı)
2. AVŞAR GRUBU: 17 sinema, 138 salon, 115 dijital salon (%83 dijitalleşme oranı)
3. PİNK GRUBU: 13 sinema, 90 salon, 77 dijital salon (%86 dijitalleşme oranı)
4. PRESTIGE-CİNECOM GRUBU: 9 sinema, 80 salon, 52 dijital salon (%65 dijitalleşme oranı)
5. CİNEMARİNE: 9 sinema, 76 salon, 56 dijital salon (%74 dijitalleşme oranı)
6. SİTE: 11 sinema, 63 salon, 34 dijital salon (%54 dijitalleşme oranı)

Türkiye genelindeki toplam 423 sinemanın 260'ı (%61) bağımsız sinemalardan (herhangi bir gruba bağlantılı olmayan) oluşurken, bu bağımsız sinemaların 164 tanesi ise (toplam sinema sayısının %39'u) 1, 2 veya 3 salonlu sinemalardır.

Bu bahsedilen bağımsız sinemalardan, özellikle de 1-3 salonu olan 164 sinemanın büyük çoğunluğunun mevcut VPF modelini uygulaması mümkün görünmemektedir. Yine aynı sinemaların bir destek mekanizması olmaksızın DCI standartlarında bir dijital projeksiyon cihazı yatırımı yapmaları da söz konusu değildir.

SİNEMA ESERİ YAPIMCILARI MESLEK BİRLİĞİ

Türkiye'de sinemaların dijitalleşmesi ABD ve Avrupa'ya nazaran oldukça geç başladı ve Mayıs 2014 itibariyle dijital projeksiyona sahip salonların oranı %65 seviyesinde.

Türkiye'de sinemaların dijitalleşmesine destek veren Kültür Bakanlığı fonu, yerel destekler veya integratör gibi modeller bulunmamaktadır. Dolayısıyla mevcut yatırımlar sinema salonu sahipleri tarafından yapılmış / yapılmakta ve yerli film yapımcılarından veya ithalatçılarından gösterim başına bir sanal kopya bedeli (VPF) talep edilmektedir.

TÜRKİYE'DEKİ VPF UYGULAMASI VE SİNEMALARIN DİJİTALLEŞMESİ İLE İLGİLİ SORUNLAR

Ülkemizde dağıtımçıların veya sinema salonu sahiplerinin bağlı bulunduğu bir meslek birliği bulunmamaktadır. Dolayısıyla sinemaların dijitalleşmesi oldukça geç başlamış ve sorunlu bir şekilde uygulamaya geçilmiştir. Konuya muhatap kuruluşlara ait muhatap meslek birliklerinin olmaması da yapımcı meslek birliklerinin sorun yaşamasına neden olmaktadır.

Türkiye'de Avrupa ve ABD'den farklı olarak VPF bedelini dağıtımçı değil yapımcı ödemektedir.

Tam da bu sebeple öncelikli olarak Sinema Genel Müdürlüğü'nün VPF (Sanal Kopya Bedeli) uygulaması ile ilgili yasal bir düzenlemeye gitmesi gerekmektedir. Bu yasal düzenleme ile hangi miktarla ve ne süreyle VPF ödeneceğinin belirlenmesi sağlanmış olacaktır. Bu düzenleme ile:

a) Sinema salonu sahipleri korunmuş olacak, yatırım yapan sinema salonlarının yatırımın geri alınması ile ilgili beklentileri sağlanmış olacaktır.

b) Yapımcılar korunmuş olacak, dolayısıyla film yapımcıları ne kadar süreyle ve hangi prensiplere göre VPF ödemesi yapacaklarını bilecekler ve planlamalarını bu doğrultuda yapacaklardır.

Tüm bunlara ek olarak 2014 Mayıs ayı itibariyle Türkiye'de 120 adet bir veya iki salona sahip bağımsız sinema salonu bulunmaktadır. Bu salonların sadece kendi imkânlarıyla salonlarını dijitalleştirmeleri mümkün değildir. Türkiye'de toplam 425 sinema salonu olduğu düşünülürse bu salonlar toplam sinema salonlarının yaklaşık %28'ini teşkil etmektedir. Bahsedilen salonların yakın gelecekteki akıbetleri belirsizliğini korumaktadır. Dolayısıyla ülkemizdeki sinema salonlarının dijitalleşmesi ile ilgili destek politikalarına ihtiyaç bulunmaktadır. Bunun kriterleri ve olası modellerin bir araya gelerek tartışılması ve oluşturulması gerekmektedir.

Türkiye'de 2013 Kasım ayı itibariyle lider sinema gruplarından gelen talep doğrultusunda VPF ödeme sistemi başladı ve şu anda dijital kopya başına (salon başına) alınan bedel **650 USD + KDV**'dir.

Dağıtımçıların sinemalarla yaptığı sözleşmelere göre uygun gösterim koşullarını sağlayan sinema salonlarına **Sanal Baskı Bedeli** veya **Dijital Dönüşüm Destek Bedeli** gibi isimler altında bu VPF bedellerinin ödeneceği taahhüt edilmektedir.

Ancak şu anda uygulanmaya çalışan bu model büyük sorunlar içermektedir:

- 1- VPF bedeli ile ilgili olarak büyük Amerikan Stüdyoları halen ülkemizdeki sinema salonu grupları ile uzlaşma sağlayıp VPF sözleşmelerini imzalamadıkları için herhangi bir bedel ödememektedirler. Dolayısıyla VPF bedeli şu anda sadece yerli filmler ve bağımsız ithal filmler tarafından ödenmektedir. Bu durum tamamen eşitsiz ve rekabete aykırı bir pazarın oluşmasına yol açmıştır.
- 2- Türkiye sinema sektörünün dağıtım modeli uluslararası uygulamalardan farklıdır. Uluslararası alanda dağıtımçıları bir filmin tanıtım ve dağıtım faaliyetlerini yürüten ve bununla ilgili risk ve maliyetleri üstlenirken Türkiye'de dağıtımçıların fonksiyonu sadece sinemalarla bağlantı kurup

SİNEMA ESERİ YAPIMCILARI MESLEK BİRLİĞİ

filmin gösterim çizelgesini oluşturmak ve kopyaların bu program dahilinde sinemalar arasındaki trafiğini kontrol etmekle sınırlıdır. Dolayısıyla Türkiye'de bir filmin tüm dağıtım ve tanıtım maliyetleri üstlenen kişi dağıtımıcılar değil yapımcılardır. Bu çarpık durum özellikle dijitalleşme ile birlikte iyice varlığını hissettirmeye başladı. Çünkü Türkiye'de sinemalarla VPF anlaşması imzalayan Dağıtımıcıların VPF bedelini Yapımcı ödediği için aslında böyle bir hakkı ve yetkisi bulunmamaktadır.

- 3- Dağıtımıcılar risk ve maliyetini üstlenmediği bir konuda sözleşme şartlarını sinemalarla konuşup anlaştıktan sonra bu sözleşmelerdeki maliyetleri (gösterim bedeli ve süre) yapımcılara yansıtmaktadır. Maliyeti üstlenen yapımcılar olduğundan sinema grupları ile VPF şartlarını görüşecek muhatabın yapımcılar olması gerekmektedir.
- 4- Uygulanmaya çalışılan modelde "uygun gösterim şartlarını" yerine getiren sinemalara bu bedelin ödeneceği ifade edilirken bu uygun şartların ne olduğu belli değildir. Örneğin VPF bedelinin kaç USD olduğu belirlenmiş, ancak bu bedelin kaç gösterim karşılığı ödeneceği netlik kazanmamıştır. Farklı sinema grupları farklı modeller uygulamaktadırlar. Şimdiden özellikle bağımsız filmlerle ilgili mahkemeye taşınan ciddi mağduriyetler oluşmaya başlamıştır.
- 5- Sinema sektörümüz dijitalleşme konusunda geç kalmış durumdadır. Tüm dünyada VPF uygulamasının sona ermek üzere olduğu bir dönemde ülkemizde 650 USD olarak dayatılan VPF uygulaması gerek ülkemizdeki sinema bileti fiyatlarına oranla, gerekse Avrupa'da uygulamayı yeni başlatan ülkelere göre yaklaşık %50 oranında daha yüksek bir bedeldir. Bu da sinema sahiplerinin geç kalan yatırımlarının geri dönüşümünü kısa zamanda sağlamak istemesinden kaynaklanmaktadır.
- 6- Tüm Avrupa'da olduğu gibi dağıtımıcı ve sinema salonu meslek birlikleri arasındaki bir mutabakata dayanmadığından (zaten ülkemizde böyle meslek birlikleri de yok) VPF ödemesinin ne kadar süreyle olacağını şu anda sektörde hiçbir yapımcı bilmemektedir.

ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

Sinema sektöründe yapımcı meslek birlikleri olmasına karşılık dağıtımıcı ve sinema salonu sahiplerinin mesleki bir örgütlenmesi bulunmamaktadır. Dolayısıyla ilgili tüm tarafların (yapımcılar, dağıtımıcılar ve sinema salonu sahipleri) Sinema Genel Müdürlüğü'nün çağrısıyla bir araya gelerek:

1. Bağımsız sinema salonlarının dijital ekipman yatırımlarıyla ilgili kamu fonlarının oluşturulmasına yönelik fikir alışverişinde bulunarak sinemaların destekten faydalanabilme kriterlerinin belirleneceği,
2. Sektörün dinamiklerini gözeten, gerçekçi ve tarafların mutabık kaldığı bir VPF modelinin oluşturulacağı,
3. Yerli filmlerin gittikçe artan miktarda yaşadığı dağıtımla ilgili sorunların çözümüne yönelik politikaların tartışılacağı ve sektörel teamüllerin belirleneceği, bir çalıştayın en kısa sürede düzenlenmesi gerekmektedir.

SİNEMA ESERİ YAPIMCILARI MESLEK BİRLİĞİ

EK 1

AVRUPA ÜLKELERİNİN DİJİTALLEŞME ORANLARI - 2013 SONU İTİBARIYLA

İngiltere	- %100
Hollanda	- %100
Finlandiya	- %100
Lüksemburg	- %100
Belçika	- %99
Danimarka	- %99
İrlanda	- %99
Bulgaristan	- %99
Fransa	- %98
Avusturya	- %98
Kıbrıs	- %93
İsveç	- %91
Macaristan	- %91
Almanya	- %90
Hırvatistan	- %86
Romanya	- %85
Malta	- %83
Portekiz	- %79
Polonya	- %77
İtalya	- %75
İspanya	- %70
Slovakya	- %67
Litvanya	- %55
Letonya	- %55
Çek Cum.	- %51
Slovenya	- %45
Estonya	- %44
Yunanistan	- %27